

II kwartał 2014

Autor: Lidia Swatowska
07.07.2014.

Informacja o wynikach kontroli planowej w zakresie jakości handlowej przetworów mlecznych I. CEL KONTROLI Celem kontroli było:- sprawdzenie jakości handlowej przetworów mlecznych w zakresie zgodności z deklaracją jakościową producenta; - ocena prawidłowości znakowania wyrobów gotowych z uwzględnieniem wymagań określonych w obowiązujących przepisach prawnych.II. ZAKRES KONTROLIKontrolę przeprowadzono w 7 podmiotach funkcjonujących na terenie województwa lubelskiego zajmujących się produkcją i dystrybucją przetworów mlecznych. III. WYNIKI KONTROLIA. Jakość handlowa przetworów mlecznych. Badaniom poddano 23 partie przetworów mlecznych o łącznej masie 27 963,946 kg a w tym do oceny:- organoleptycznej - 19 partii o łącznej masie 20 687,946 kg,- fizykochemicznej - 23 partie o łącznej masie 27 963,946 kg,- mikrobiologicznej 3 partie o masie 3 228,80 kg. Uzyskane wyniki wykazały, że 1 partia wyrobu gotowego o masie 612,00 kg nie odpowiadała wymaganiom jakościowym określonym przez producenta z uwagi na zawyżoną zawartości wody. B. Znakowanie przetworów mlecznych.Ocenię prawidłowości znakowania poddano ogółem 23 partie wyrobów gotowych o łącznej masie 27 963,946 kg, z czego uwagi wniesiono do 3 partii o łącznej masie 1 712,00 kg. IV. SANKCJE w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami na podstawie:1. art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz. 669) oraz art. 21 ww ustawy i art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267), w związku z art. 6 ust. 2 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i art. 46 ust. 1 pkt. 1 lit. a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. nr 136 poz. 914) działając z urzędu Lubelski Wojewódzki Inspektor JHARS postanowił nakazać poddanie zabiegowi prawidłowego oznakowania 3 partii wyrobów gotowych niespełniających tych wymagań.2. art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz. 669) oraz art. 21ww ustawy i art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267) w związku z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, działając z urzędu Lubelski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych postanowił zakazać wprowadzenia do obrotu partii wyrobu gotowego nie odpowiadającego zadeklarowanej jakości z uwagi na zawyżoną zawartość wody.3. art. 40a ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz. 669) oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy i art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267) w związku z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, działając z urzędu Lubelski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w drodze decyzji administracyjnej za wprowadzenie do obrotu partii przetworu mlecznego nie odpowiadającego zadeklarowanej jakości określonej w dokumentach zakładowych wymierzył karę pieniężną w wysokości 8 898,48 zł. Do 1 jednostki zostały wysłane zalecenia pokontrolne, wzywające do usunięcia stwierdzonych w czasie kontroli nieprawidłowości wynijających z nieprawidłowego oznakowania opakowań jednostkowych przeznaczonych dla konsumenta finalnego.V. PODSUMOWANIE I WNIOSKIJak wynika z przeprowadzonych czynności kontrolnych, że nie wszystkie jednostki przedkładają stosowną uwagę do prawidłowego oznakowania produktów zgodnie z wymogami obowiązującego prawa jak również odpowiedniej jakości wprowadzanych do obrotu artykułów mlecznych. Jakość wyrobów gotowych oraz ich oznakowanie mają bardzo istotne znaczenie dla konsumenta podczas dokonywania zakupów, w związku z czym wskazane jest prowadzenie dalszych kontroli w zakresie jakości handlowej przetworów mlecznych. Informacja o wynikach kontroli planowej w zakresie jakości handlowej przetworów mięsnych I. CEL KONTROLI Celem kontroli było sprawdzenie:- jakości handlowej przetworów mięsnych w zakresie zgodności z deklaracją producenta;- weryfikacja prawidłowości znakowania wyrobów gotowych z uwzględnieniem wymagań określonych w obowiązujących przepisach prawnych.II. ZAKRES KONTROLIKontrolę przeprowadzono w 5 podmiotach funkcjonujących na terenie województwa lubelskiego, którą objęto przetwory mięsne przeznaczone dla konsumenta finalnego. W przypadku szóstego wytypowanego producenta prowadzącego działalność gospodarczą odstąpiono od kontroli z uwagi na uniemożliwienie jej przeprowadzenia.III. WYNIKI KONTROLIJakość handlowa przetworów mięsnych:Badaniom poddano 14 partii przetworów mięsnych o łącznej masie 994,00 kg do oceny:- organoleptycznej,- fizykochemicznej,- prawidłowości oznakowania.Nieprawidłowości ustalone w wyniku:1) badań fizykochemicznych (% partii o masie 283,00 kg) dotyczyły:- obecności fosforanów dodanych,- obecności związku barwiącego (E 124),- obecności niedeklarowanego mięsa wołowego i drobiowego,2) oceny znakowania (7 partii o masie 543,00 kg) dotyczyły etykiet na których:- w wykazie składników nie podano: * obecności fosforanów dodanych,* obecności związku barwiącego (E124),* obecności mięsa wołowego i drobiowego, którego obecność stwierdzono na podstawie badań laboratoryjnych,* wody dodanej jako składnika środka spożywczego, której zawartość przekraczała 5%,* serwatki z proszku z mleka,* substancji zagęszczającej

E 410,- nazwie wyrobów gotowych nie towarzyszył opis wskazujący na gatunek zwierzęcia, z którego pochodziło mięso wykorzystane do ich wyprodukowania oraz umożliwiający konsumentowi rozpoznanie rodzaju przetworu mięsnego i odróżnienie go od innych produktów, z którymi może być mylony,- składniki nie były umieszczone w porządku malejącym.IV. SANKCJEW związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 5 decyzji, a w tym na podstawie: - art. 40a ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014r. poz. 669) w związku z art. 40a ust. 1 pkt 4 w/w ustawy, 3 decyzje o naliczeniu kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych o łącznej kwocie 3 430,00 zł; - art. 40a ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014r. poz. 669) w związku z art. 40a ust. 1 pkt 4 i art. 6 ust. 2 i art. 7 ust. 2 pkt. 1 w/w ustawy, jedną decyzję o naliczeniu kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych i nieodpowiadających wymogom określonym w przepisach o jakości handlowej w zakresie znakowania w kwocie 2 477,00 zł;- art. 40a ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014r. poz. 669) w związku z art. 40a ust. 1 pkt 1 i art. 21 w/w ustawy i art. 80 ust.1 i ust. 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.) oraz art. 104 KPA (Dz. U. z dnia 30 stycznia 2013r. poz., 267) jedną decyzję o naliczeniu kary pieniężnej za uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli w zakresie jakości handlowej przetworów z mięsa czerwonego w kwocie 3 650,00 zł.Postępowanie pokontrolne. Do 1 kontrolowanej jednostki, zostały wystosowane zalecenia pokontrolne, wzywające do usunięcia stwierdzonych w czasie kontroli nieprawidłowości wynikających z nieprawidłowego oznakowania przetworów z mięsa czerwonego.V. PODSUMOWANIE I WNIOSKINA podstawie wyników przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że większość jednostek nie przykłada stosownej uwagi do prawidłowego oznakowania produktów zgodnie z wymogami obowiązującego prawa jak również odpowiedniej jakości wprowadzanych do obrotu wyrobów mięsnych. W związku z tym należy systematycznie przeprowadzać kontrole ze szczególnym uwzględnieniem znakowania.

Informacja o wynikach kontroli planowej w zakresie prawidłowości znakowania wybranych grup artykułów rolno-spożywczych. I. CEL KONTROLI Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości znakowania 4 wybranych grup artykułów rolno-spożywczych, takich jak: pieczywo, wyroby cukiernicze ze szczególnym uwzględnieniem cukierków, wyrobów żelowych, marmoladek, galaretek, batonów, w tym batonów owocowo-zbożowych, przekąski typu: paluszki, krakersy, precelki, chipsy i prażynki ziemniaczane, orzeszki ziemne itp., wyroby garmażeryjne luzem oraz opakowane, głęboko mrożone i chłodzone, w tym: pizze, zapiekanki, paszteciki, bułki z nadzieniem np. pieczarkowym, szpinakowym itp. II. ZAKRES KONTROLI Kontrolę przeprowadzono w 15 podmiotach funkcjonujących na terenie województwa lubelskiego. Objęto nią następujące grupy produktów: pieczywo – 8 producentów, wyroby cukiernicze – 3 producentów, przekąski – 1 producent, wyroby garmażeryjne luzem oraz opakowane, głęboko mrożone i chłodzone – 3 producentów. III. WYNIKI KONTROLI Wyniki przeprowadzonych kontroli w odniesieniu do poszczególnych grup artykułów rolno-spożywczych przedstawiały się następująco:PIECZYWO - 8 ZAKŁADÓW PRODUKCYJNYCH Kontroli prawidłowości znakowania poddano łącznie 21 partii w ilości 3689,70 kg.

Uwagi wniesiono do 11 partii o łącznej masie 1566,2 kg (43,6% ogólnej ilości poddanej kontroli). Nieprawidłowości polegały na tym, że na opakowaniach jednostkowych: datę minimalnej trwałości określano w kolejności: rok, miesiąc, dzień, co nie było zgodne z §11 ust. 1 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, adres przedsiębiorcy był niezgodny z dokumentami rejestrowymi firmy, co było z art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jhars, daty minimalnej trwałości nie poprzedzano wyrażeniem „najlepiej spożyć przed:”, co było niezgodne z §11 ust. 2 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, w składzie produktu wymieniano surowce, które faktycznie do produkcji nie zostały użyte, co było niezgodne z § 2, ust. 1, pkt 2 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, podawano wyłącznie nazwę handlową chleba np.: „Chleb pasterski”, co było niezgodne z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia, nie określano warunków przechowywania, czym naruszono § 2, ust. 1, pkt 7 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, składniki występujące w środku spożywczym podawano w kolejności niezgodnej z masą tych składników ustaloną w chwili ich użycia do wytworzenia środka spożywczego, co było niezgodne z § 5, ust. 1 rozporządzenia MRiRW z dnia z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, podawano niepełne dane identyfikujące producenta, co naruszało art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jhars, w wykazie składników gotowego wyrobu nie ujmowano wszystkich składników, co było niezgodne z

§ 2, ust. 1, pkt 2 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, □ w składzie produktu podawano inny rodzaj mąki niż faktycznie użyty w produkcji, co było niezgodne z § 2, ust. 1, pkt 2 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, □ nazwę pieczywa określano jako „Chleb razowy”, co nie odpowiadało prawdzie ponieważ do produkcji użyto mąki żytniej typ 2000 oraz mąki pszennej, wobec czego chleb powinien nazywać się „Chleb mieszany razowy”, co nie było zgodne z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia, □ nie podawano ilościowej zawartości składnika, tj. np.: mąki graham, występującej w nazwie środka spożywczego, co było niezgodne z § 9, ust. 1, pkt 1 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, □ wodę wyszczególniano z naruszeniem § 7, ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 roku w sprawie znakowania środków spożywczych, □ w składzie produktu wykazywano olej bez podania jego kategorii uzależnionej od pochodzenia tj. faktu, że jest to olej pochodzenia roślinnego, co było niezgodne z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jhars, w związku z art. 46 ust. 1, pkt 1, lit. a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz § 2 ust. 1, pkt 2, § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, □ wykazu składników wykorzystanych do produkcji chleba i nadal w nim obecnych nie poprzedzano nagłówkiem: „składniki” albo „skład”, co było niezgodne z § 5, ust. 2 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 roku w sprawie znakowania środków spożywczych, Wśród ww. nieprawidłowości stwierdzono 4 przypadki fałszowania żywności wypełniające definicję zafałszowania zawartą w artykule 3 pkt 10 lit. ustawy o jhars, i tak w oznakowaniu podawano niezgodnie z prawdą dane w zakresie: □ nazwy i składu, □ składu, □ nazwy. WYROBY CUKIERNICZE - 3 ZAKŁADY PRODUKCYJNEZnakowanie wyrobów cukierniczych Kontroli prawidłowości znakowania poddano łącznie 10 partii w ilości 3391,0 kg. Uwagi wniesiono do 6 partii o łącznej masie 3035,0 kg (89,5% ogólnej ilości poddanej kontroli). Nieprawidłowości w tej grupie wyrobów polegały na tym, że na opakowaniach jednostkowych: □ w składzie produktu wymieniano barwnik „Beta-katoten”, co w zakresie zastosowanego nazewnictwa nie było zgodne z założeniami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie dodatków do żywności które przewiduje stosowanie barwników pod nazwą „Karoteny” a nie „Katoteny”, □ nie określano warunków przechowywania, czym naruszono § 2, ust. 1, pkt 7 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, □ informacji o warunkach przechowywania nie podawano w sąsiedztwie daty minimalnej trwałości, co było niezgodne z czym naruszono § 15 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, □ nie podawano pełnych danych identyfikujących producenta, co naruszało art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jhars, □ informację o zawartości netto poprzedzano wyrażeniem waga, które odnosi się do nazwy przyrządu pomiarowego służącego do odmierzania masy, naruszono tym art. 48 ust 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia, □ zamieszczano zapis świadczący o posiadaniu certyfikatu HACCP, co było niezgodne z art.6 ust.2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku o jhars, □ nie podawano ilościowej zawartości składnika, występującego w nazwie środka spożywczego, co było niezgodne z § 9, ust. 1, pkt 1 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych. PRZEKĄSKI - 1 ZAKŁAD PRODUKCYJNYZnakowanie przekąsek Kontroli prawidłowości znakowania poddano 2 partie przekąsek w ilości 16,20 kg, przy czym uwagi wniesiono do obu partii tj. 100% kontrolowanych. Nieprawidłowości w oznakowaniu przekąsek (luzem) polegały na tym, że na opakowaniach transportowych: □ składniki występujące w środku spożywczym podawano na etykietach (przy opakowaniach) w kolejności niezgodnej z masą tych składników ustaloną w chwili ich użycia do wytworzenia środka spożywczego, co było niezgodne z § 5, ust. 1 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, □ datę minimalnej trwałości na etykietach (przy opakowaniach) określano w kolejności: rok, miesiąc, dzień, co nie było zgodne z §11 ust. 1 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych. WYROBY GARMAŻERYJNE LUZEM ORAZ OPAKOWANIA GŁĘBOKO MROŻONE I CHŁODZONE - 3 ZAKŁADY PRODUKCYJNEZnakowanie wyrobów garmażeryjnych luzem oraz opakownych głęboko mrożonych i chłodzonych Kontroli prawidłowości znakowania poddano łącznie 4 partie w ilości 59,21 kg. Uwagi wniesiono do 3 partii o łącznej masie 55,25 kg (93,3% ogólnej ilości poddanej kontroli), jednocześnie wykryto 2 przypadki fałszowania produktów w jednym zakładzie produkcyjnym. Nieprawidłowości dotyczyły opakowań jednostkowych, na których: □ składniki występujące w środku spożywczym podawano w kolejności niezgodnej z masą tych składników ustaloną w chwili ich użycia do wytworzenia środka spożywczego, co było niezgodne z § 5, ust. 1 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, □ nie podawano ilościowej zawartości składników występujących w nazwie środka spożywczego, co było niezgodne z § 9, ust. 1, pkt 1 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych, □ niewłaściwie stosowano informację o warunkach przechowywania oraz informację o dacie

minimalnej trwałości. Ponadto 2 partie wyrobu nie były w ogóle oznakowane (także brak było stosownych informacji wymaganych obowiązującym prawem w dokumentach towarzyszących, np. fakturach), co było niezgodne z art. 6 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jhars. Brak oznakowania kontrolowanego produktu uniemożliwiało w miejscu jego sprzedaży spełnienie warunków §17 ust. 2 rozporządzenia MRiRW z dnia 10 lipca 2007 roku w sprawie znakowania środków spożywczych. Partie ww. wyrobów zostały uznane za zafałszowane.

IV. SANKCJE (pieczywo, wyroby cukiernicze, przekąsk, wyroby garmażeryjne) W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami na podstawie:- art. 40 ust. 1 pkt 5 ustawy o jhars wobec 4 producentów zastosowano sankcję w postaci mandatu karnego kredytowanego na łączną kwotę 600,00 zł,- art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jhars, działając z urzędu Lubelski Wojewódzki Inspektor JHARS wydał (wg stanu na dzień sporządzenia informacji) 5 decyzji o naliczeniu kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu art. rolno-spożywczego zafałszowanego, każda na kwotę 1 000,00 zł,- art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jhars, działając z urzędu Lubelski Wojewódzki Inspektor JHARS wydał 7 decyzji o naliczeniu kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu artykułu nieodpowiadającego wymogom określonym w przepisach o jakości handlowej w zakresie znakowania, każda na kwotę 500,00 zł,- art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy o jhars, działając z urzędu Lubelski Wojewódzki Inspektor JHARS wydał 1 decyzję nakazującą poddanie zabiegowi prawidłowego oznakowania 2 partii wyrobów cukierniczych. Dodatkowo: do 13 kontrolowanych jednostek wystosowano zalecenia pokontrolne wzywające do usunięcia stwierdzonych w czasie kontroli nieprawidłowości, właściwych terytorialnie Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych powiadomiono o stwierdzonych 2 przypadkach posiadania na stanie magazynowym kontrolowanych firm surowców do produkcji o nieaktualnych datach minimalnej trwałości.

V. PODSUMOWANIE I WNIOSKI Nie wszystkie podmioty przykładają stosowną wagę do oznakowania produktów zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stwierdzone przypadki nieprawidłowego znakowania pieczywa, przekąsek, wyrobów garmażeryjnych i wyrobów cukierniczych mają istotne znaczenie dla konsumenta, także w aspekcie zdrowotnym, w związku z czym wskazane jest prowadzenie dalszych kontroli w zakresie ich jakości handlowej.